

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
p/a consultaties@nba.nl

31 mei 2023

Betreft: Reactie op consultatiedocument inzake de richtsnoeren Wwft

Geacht bestuur,

Wij stellen het op prijs te kunnen reageren op uw consultatiedocument over de “NBA-handreiking 1124: Richtsnoeren voor de interpretatie van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) voor accountants en belastingadviseurs” (hierna: ‘het consultatiedocument’). In grote lijnen zijn we het eens met het consultatiedocument. Hieronder reageren wij specifiek op de door u geformuleerde consultatievragen. Daarnaast hebben we een aantal suggesties opgenomen en een aantal onderwerpen die wellicht enige verduidelijking behoeven.

Consultatievraag 1

Is de toelichting op artikel 1a lid 4 Wwft inzake forensische accountancy (hoofdstuk 4.1.2) helder en praktisch toepasbaar?

Wij zijn het in grote lijnen eens met de toelichting, en achten deze goed toepasbaar. Op detailniveau hebben we de volgende opmerkingen:

Forensische accountancy is ook een soort beroepsactiviteit van accountants (pag 22)

Voorstel om “een soort” weg te laten.

Voorbeelden van repressieve forensische dienstverlening zijn bijzondere (persoonsgerichte) accountancyonderzoeken of forensische toedrachtsonderzoeken.(pag 22)

Wat zijn “bijzondere onderzoeken”. Vallen toedrachtsonderzoeken daar niet onder.

Voorstel herformulering: “voorbeelden van repressieve forensische dienstverlening zijn persoonsgerichte onderzoeken en toedrachtsonderzoeken”.

....is er in principe geen inherent risico (pag 22)

“In principe” laat ruimte voor discussie, interpretatie. Is het mogelijk dit anders te formuleren?

“Er wordt bij deze preventieve dienstverlening immers geen kennisgenomen van verrichte transacties van of ten behoeve van de cliënt”.(pag 22)

Wij scharen onder preventieve dienstverlening ook het pro-actief detecteren van tekortkomingen in de opzet en naleving van controls, bijvoorbeeld met behulp van data-analyse, ter voorkoming van fraude. In dat geval wordt wel kennisgenomen van transacties. Als voorbeelden: “hoe vaak zijn facturen geaccordeerd door onbevoegden” of “hoeveel opdrachten heeft een inkoper net onder autorisatieniveau verstrekt aan dezelfde leverancier”. Het op pagina 22 gemaakte onderscheid herkennen wij daardoor niet zo. Oplossing kan zijn de categorieën duidelijk te definiëren.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Consultatievraag 2

Is de aangereikte beslisboom (hoofdstuk 4.1.3) voor u toereikend en goed toepasbaar in uw beroepspraktijk?

Wij achten deze beslisbomen zeker bruikbaar en toepasbaar voor onze praktijk. Eén observatie: de beroepsactiviteiten lijken vooral leidend te zijn, dus zou het niet logischer zijn om de twee beslisbomen om te draaien? (beginnen met beslisboom beroepsactiviteiten).

Opmerkingen bij beslisboom: • Er geldt een vrijstelling voor enkele specifieke beroepsactiviteiten van belastingadviseurs (pag 24)

Waarom wordt dit hier genoemd? Deze beslisboom gaat niet over activiteiten, maar over op wie de wet van toepassing is.

Consultatievraag 3

Zou u behoefte hebben aan een uiteenzetting van andere manieren om de identiteit van vertegenwoordigers te kunnen verifiëren (hoofdstuk 6.8.5)?

Nee, de gegeven toelichting is voldoende duidelijk.

Consultatievraag 4

Bent u het eens met de uitleg over de meldplicht bij herstel (hoofdstuk 7.4.5)?

Over dit gedeelte hebben we geen opmerkingen.

Consultatievraag 5

Heeft u nog andere adviezen ter verbetering van deze handreiking?

Zie onder consultatievraag 6, onderdeel “Overige opmerkingen”

Consultatievraag 6

De Wwft is nogal dynamisch, denk aan de opschorting van toegang tot het UBO register en het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. De Handreiking behandelt inhoudelijk alleen (de vertaling en uitleg van) de nu van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Hoe zou u bij voorkeur over wetsvoorstellen of gevolgen van tijdelijke maatregelen willen worden geïnformeerd door uw beroepsorganisatie? Zou u daartoe (tijdelijke) aanpassing van de Handreiking 1124 wenselijk achten?

Tijdelijke aanpassing om de handreiking actueel te houden is wat ons betreft een prima optie.

Overige opmerkingen

“De holding kwalificeert hierdoor niet als instelling. De holding voert zelf immers geen beroepsactiviteiten uit.” (pag 41)

Suggestie om dit te herformuleren: “de holding kwalificeert hierdoor niet als instelling, tenzij deze zelf (ook) beroepsactiviteiten uitvoert”.

“Dat geldt hier ook. Een voorbeeld van spoedeisende dienstverlening is een be)lastingadvies aan een cliënt ten behoeve van de finale besluitvorming door een consortium.” (pag 49)

Voorstel om hier ook forensische accountancy als voorbeeld toe te voegen. Veel fraudeonderzoeken hebben een spoedeisend karakter waarbij (omwille van het onderzoek) werkzaamheden per direct moeten worden uitgevoerd (bijv veiligstellen gegevens).

“Een instelling doet dit aan de hand van betrouwbare en onafhankelijke bronnen, het Handelsregister en het daarin opgenomen UBO-register”(pag 51)

Gezien het gegeven voorbeeld (natuurlijke personen) ligt de verwijzing naar KvK en UBO register hier niet voor de hand. Wellicht logischer om generiek te verwijzen naar de tabel van pag 90.

Daarnaast is informatieverschaffing uit het UBO register voorlopig opgeschort (<https://www.kvk.nl/over-kvk/informatieverstrekking-uit-ubo-register-tijdelijk-niet-mogelijk/>). Het is naar onze mening van belang dat de Handreiking hier expliciet aandacht aan besteedt zodat de Handreiking ook op dit moment helpt bij het begrip van de praktische implicaties van de huidige situatie en wat dat betekent voor de door accountants uit te voeren werkzaamheden en vastleggingen.

“... bij een wijziging van de eigendoms- of zeggenschapsstructuur (UBO-wisseling?), of bij een wisseling van de vertegenwoordiger van de cliënt; (pag 53)

“(UBO wisseling?) vervangen door (bijv. UBO wisseling).

- verifieert de identiteit van de cliënt met minder diepgang (zie hierna);*
- vermindert de frequentie van de monitoring op veranderingen bij de cliënt;*
- leidt het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie af uit het type zakelijke relatie.” (pag 76)*

Deze drie onderdelen worden op drie verschillende plekken verder toelicht. Dit maakt het geheel moeilijk leesbaar.

“verkrijgt een verklaring omtrent gedrag (VOG) van de rechtspersoon;

- stelt vast of de cliënt een gedragscode en/of een klokkenluidersregeling heeft;*
- doet nader onderzoek naar de bevoegdheden en functies van directie en gevolmachtigden;*
- doet onderzoek naar afnemers van de cliënt en/of tussenpersonen in de relatie tussen de cliënt en de UBO;*
- wanneer dat past bij de aard van de overeengekomen dienstverlening: doet onderzoek naar de aanwezigheid van risico's van fraude en van daarop gerichte preventieve maatregelen;*
- wanneer dat past bij de aard van de overeengekomen dienstverlening: doet steekproefsgewijs onderzoek naar de herkomst en de bestemming van goederen (waaronder gelden), daaronder begrepen eventueel opvragen van bankafschriften.*

Wij zijn het niet eens met deze toelichting. In paragraaf 6.6. wordt gerefereerd aan uitvoeren van bepaalde controles met “meer of minder diepgang”. Wat hier wordt aangevoerd zijn andere, verder gaande werkzaamheden, die in onze optiek veel verder gaan dan gebruikelijk bij een clientonderzoek. Mbt VOG: voor zover ons bekend is deze van toepassing op natuurlijke personen, niet op rechtspersonen. Graag heroverwegen.

“Directe familieleden zijn: noot 451”(pag 83)

Noot 451 verwijst naar art 3 lid 3 uitvoeringsbesluit. Dit moet zijn art 2 lid 3.

“Het is niet noodzakelijk dat de instelling zelf actief betrokken is bij de ongebruikelijke transactie”(pag 100)

Het gebruik van het woord “actief” suggereert dat er wel sprake zou moeten zijn van een anderssoortige betrokkenheid (passief?), terwijl er normaal gesproken helemaal geen betrokkenheid is van de instelling bij de transactie. Overwegen om woord “actief” te schrappen.

“Een instelling van accountants mag andere instellingen van accountants informatie verstrekken over een eventuele melding, als voldaan is aan elk van de voorwaarden in de vorige bullet.”(pag 115)
De “vorige bullet” gaat over belastingadviseurs. Onduidelijk is waar hier naar verwezen wordt.

Uiteraard zijn we bereid een ander desgewenst nader (mondeling) toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Arjan Brouwer
Partner | National Office